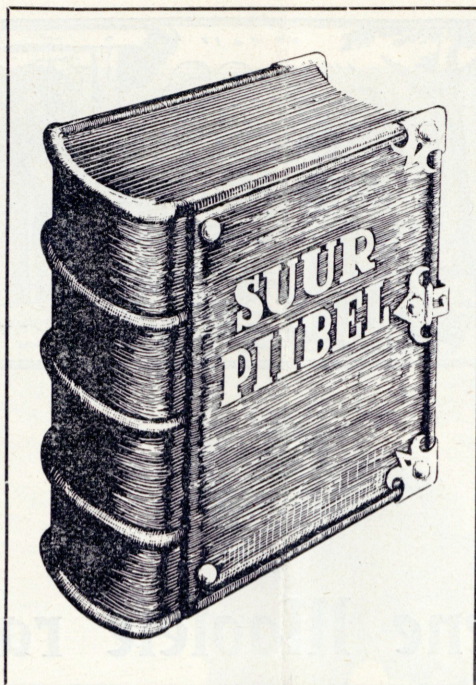

Olen jälle tagasi pöördunud Vana Testamendi juurde. Milline suur raamat! Veel tähtsam kui tema sisu on minu arvates tema vorm ja tema keel, mis on otsekui looduse produkt, nagu on seda puu, lilleke, meri, tähed või inimene ise.

HEINRICH HEINE.

Kui ajaloolise ning ilutundelise maitsega inimene Assüüria ja Paabeli kivist kirjalisist palveist võib huvitust tunda, miks ei või ta seda siis mitte tunda Piiblist, mis minu arvates kõigist mütooloogilistest, ajaloolistest ning moraalsetest koodeksitest on kõige järjekindlam, sisurikkam ning plastilisem.

FRIEDEBERT TUGLAS.

Eestikeelse piibli 200-aastase juubeli tähistamiseks hakkab ilmuma

SUUR PIIBEL

seniolematul kaunil kujul, ilustatud maailma kuulsamate meistrite kunstiteostega.

Piibel on aastasadade vältel olnud kunsti suurvaimudele tähtsamaks ainateallikaks. Piibli põhjal loodud teosed moodustavad inimkonna kunstivaradest kandvama osa. Tuletagem meelde Raffaeli, Michelangelo, Tiziani, Lucas Kranach'i, Botticelli, Rembrandti, Rubensi jt. loomingut, mis eeskätt käsitleb piibli motiive.

Aeg on tulnud selliseid kõigi aegade suurimaid kunsti meistriteoseid viia jälle ühendusse nende algätega — piibliga.

Piibel seesugusena on erandnähtus kõige hulgas, mida iganes kuskil kirja on pandud. Loendamatud on need põhjused, mis arvatuid inimhulki aegade vältel teda ikka uuesti ja uuesti on sundinud kätte võtma. Ühtesid on piibel enda poole tõmmanud usulise põhi- varana, teisi oma eepilise ulatuse ja lüürilise sügavusega, kolmandaid mälestustega, mis teda kui perekonna vääriseset seovad lapsepõlve-koduga ja esimeste noorusmuljetega.

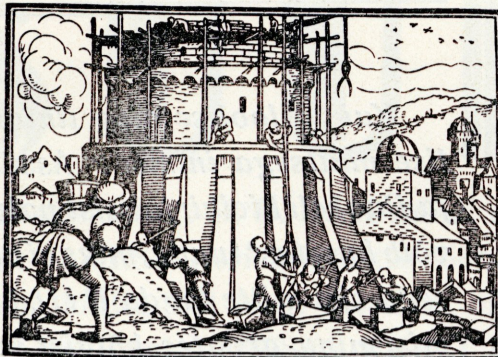
Piiblit hindamata jätta ei saa ükski inimene, olgu ta usutunne milline tahes, kuulugu ta ükskõik millisesse usundisse. Sajandist sajandini ja ühest sugupõlvest teise on piibel vallutanud meeli ja raamatute raamatuna püsinud kõikumatult omal kohal.

Kuid igal ajal on omad nõuded ka piibli väliskuju suhtes. Loov kunstimeel on kõikidel aegadel püüdnud piiblile anda võimalikult kaunist kuju, temaga liita pilte ja ilustisi, mis võimaldaksid piiblist ammutada usuliste elamuste kõrval ka kunstilisi. Ent senistel tehnika arenguastmetel oli maalide reprodutseerimine seotud nii suurte kuludega, et kaunid illustreeritud piiblid said levida vaid kõige rikkamais kihtides.

Nüüd on olukord põhjalikult muutunud. Värvilise ofset-trüki areng just kõige viimasel ajal teeb võimalikuks piiblit varustada maailma kuulsamate maali- teoste kunstiväärtuslike reproduktsioonidega kõigile kättesaadava hinnaga. Ja nii näemegi, et peaaegu kõigi kultuurrahvaste juures suurte luksuslike pildi- piiblile levik näitab seniolematut tõusu. Sellelaadilised luksuspiiblid on praegu ilmumas meile lähemais maades — Taanis, Rootsis, Soomes ja mujal.

On ülim aeg, et ka üle iga eesti kodu läve võiks astuda raamatute raamat kõigiti väarikal kujul, rikastatuna kunstiloomingu tippsaavutistega ja võimaldades nii ka eesti lugejaskonnal osa saada ilust ja elamustest, mis pühakirja mõjul iganes suurvaimude hinges pakatama löönud ja nende käe all nähtava vormi omandanud.

Suur Piibel kujuneb kõikjal kodu ehteks ja perekonna traditsiooni kandjaks, mille ümbert saavad austuses kinni hoidma mitmete sugupõlvede käed.

Esimene Moosese raamat.

1. peatükk.

Kuue päewaga loob Jumal taewa ja maa, walguse, laotuse, taewatähed, kalad ja linnud, looduse ja inimese.

1. Iguses lõi Jumal taewa ja maa. *Laul 33, 6.*

2. Ja maa oli tühi ning paljas, ja pimedus oli sügawuse peal, ja Jumala Waim oli lehwimas wee peal.

3. Ja Jumal ütles: Saagu walgus. Ja walgus sai. *2. Kor. 4, 6. Laul 33, 9.*

4. Ja Jumal nägi walgust, et see hea oli, ja Jumal tegi wähe walguse ja pimeduse wähele. *Laul 36, 10.*

5. Ja Jumal nimetas walguse päewaks, ja pimeduse nimetas ta ööks; siis said õhtu ja hommik esimeseks päewaks.

6. Ja Jumal ütles: Saagu laotus keset wett, ja see tehti wähe wee ja wee wähele. *Laul 136, 5.*

7. Ja Jumal tegi laotuse, ja eraldas selle wee, mis laotuse all, ja selle wee, mis laotuse peal oli; ja see sai nõnda. *Laul 104, 3.*

8. Ja Jumal nimetas laotuse taewaks; siis said õhtu ja hommik teiseks päewaks.

9. Ja Jumal ütles: Wesi kogunegu taewa all ühte paika, et kuiwa näiks. Ja see sai nõnda. *Jiob 38, 8.*

10. Ja Jumal nimetas kuiwa maaks, aga weekogu nimetas ta mereks; ja Jumal nägi, et see hea oli.

11. Ja Jumal ütles: Maast tärkaku noor rohi üles, rohud, mis seemet annawad, wiljalised puud, mis wilja kannawad, oma soo järgi, kus nende seeme sees on maa peal. Ja see sai nõnda.

12. Ja maa ajas noore rohu üles, rohud, mis seemet annawad oma soo järgi, ja puud, mis wilja kannawad, kus nende seeme sees oma soo järgi. Ja Jumal nägi, et see hea oli.

13. Siis said õhtu ja hommik kolmandaks päewaks.

14. Ja Jumal ütles: Saagu walgused taewa laotusesse, et nad wähe teeksid päewa ja öö wähele, et nad oleksid tähi-seiks ja seatud aegadeks ja päewiks ja aastaiks, *Laul 136, 7.*

15. et nad walgusiks oleksid taewa laotuses walget andmas maa peale. Ja see sai nõnda.

16. Ja Jumal tegi kaks suurt walgust, suurema walguse, mis päewal pidi walitsema, ja wäheema walguse, mis öösi pidi walitsema, ja tähed. *Jer. 31, 35.*

17. Ja Jumal pani nad taewa laotusesse, et nad pidid walgust andma maa peale.

18. Ja walitsema päewal ja öösi ja wähe tegema walguse ja pimeduse wähele. Ja Jumal nägi, et see hea oli.

19. Siis said õhtu ja hommik neljandaks päewaks.

20. Ja Jumal ütles: Wesi sigitagu suur hulk elawaid hingeseid, kel elaw hing sees on, ja linnud lennaku maa peal taewa laotuse poole. *Laul 104, 25.*

21. Ja Jumal lõi suured walaskalad, ja kõiksuguseid elawaid hingeseid, kes liiguwad, keda wesi sigitab nende soo järgi, ja kõiksuguseid tiibadega linduseid nende soo järgi; ja Jumal nägi, et see hea oli. *Laul 104, 26.*

22. Ja Jumal õnnistas neid ja ütles: Tehke sugu ja teid saagu palju, ja täitke wesi, mis meres, ja lindused saagu palju maa peal.

23. Siis said õhtu ja hommik wiiesandaks päewaks.

24. Ja Jumal ütles: Maa toogu wälja elawaid hingeseid nende soo järgi, lojuseid ja roomajaid ja metselajaid nende soo järgi. Ja see sai nõnda. *Jiob 12, 7.*

25. Ja Jumal tegi metselajad nende soo järgi, ja lojused nende soo järgi, ja kõik maa peal roomajad nende soo järgi; ja Jumal nägi, et see hea oli.

26. Ja Jumal ütles: Tehkem inimene eneste näo järgi eneste sarnaseks, et nad walitseksid kalade üle, kes meres, ja lindude üle, kes taewa all, ja lojuste üle, ja kõige maa üle, ja kõigi roomajate üle, kes maa peal roomawad.

27. Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, meheks ja naiseks lõi ta nad. *Kog. 7, 29. Matt. 19, 4.*

28. Ja Jumal õnnistas neid, ja Jumal ütles neile: Tehke sugu ja teid saagu palju, ja täitke maa ning saatke see eneste alla, ja walitsege kalade üle, kes meres, ja lindude üle, kes taewa all, ja kõigi elajate üle, kes maa peal liiguwad.

29. Ja Jumal ütles: Waata, ma olen teile andnud kõik rohud, mis seemet kannawad, mis kõige maa peal on, ja kõik puud, kus peal puuwili on, mis seemet kannab; see peab teile roaks olema.

30. Ja kõigile elajale, kes maa peal, ja kõigile lindudele, kes taewa all, ja kõigile, kes roomawad maa peal ning kel elaw hing sees on, olen ma andnud kõikisugust haljast rohtu sööma-ajaks. Ja see sai nõnda.

Saagu valgus.

(1. Moos. 1, 3).

SUUR PIIBEL

Ilmub piiskop dr. H. B. RAHAMÄE saatesõnaga. Keelelist järelevalvet teostab Tartu ülikooli eesti keele lektor J. V. VESKI, eriküsimustes töötavad kaasa praost H. PÕLD ja Tartu ülikooli usuteaduskonna õppejõud idamaa keelte alal mag. theol. H. MAASING. Suur Piibel koosneb piibli kõigist osadest — ka apokriivadest. Ta ilmub SENISES PIIBLI KEELES, mis on rahvale saanud juba omaseks, mille arhailise võluga on harjutud juba lapsepõlvest saadik. See keel on kooskõlastatud tänapäeva õigekeelsusega.

SUUR PIIBEL on kaunistatud kuulsa prantsuse graafiku Gustave Doré piiblipiltidega — **arvult üle 200.**

Peale selle kuulub Suurde Piiblisse veel **24 kaheksavärvilist eritahvliit** maailma suurimate kunstnikkude töödest — nagu Raffael, Michelangelo, Rembrandt, Botticelli, Tizian, Rubens j. t. Ka eesti kunstnikkude J. Köleri, T. Grenzsteini j. t. tööd võetakse arvesse.

SUUR PIIBEL ilmub suures kaustas (35 × 28 cm), vihkude kaupa, 14 vihus.

Esimene vihk ilmub 1938. a. alguses. Sama aasta vältel viiakse väljaandmine ka lõpule.

Ilmumise lõppedes on võimalus lasta vihkusid köita nägusasse kalingur- või nahkköitesse — ka erilisse vanaaegsesse köitesse, puukaante ja vasklukkudega.

SUUR PIIBEL sisaldab umbes 1100 lehekülge teksti, suure, kauni kirjaga.

Võtan raamatu, ühe harvust raamatuist, mida võib avada sel ülemaailmalise segaduse ja ajaloolise palangu tunnil — piibli.

Maurice Paléologue'i,
Prantsuse vabariigi saadik Peterburis,
märkus päevaraamatus Maailmasõja puhkemise esimesilt päevilt.

Inimeste kätetööl on oma iga, nagu inimestel endilgi. Ja kuigi teos elab kauemini oma tegijast, on kummatagi seatud piir ja aeg nendegi kestvusele. Ent on üks teos — Piibel —, mis on liiga kõva Aja hambale.

Sir Thomas Browne.
1643. a.

SUUR PIIBEL on hindamatuks kaaslaseks igale inimesele ja jäädavaks ehteks igale kodule. SUURE PIIBLI lugemine ja vaatamine valmistab kestvat rõõmu. SUURE PIIBLI rikkalikust pildistikust hoovab tõelist, klassilist ilu.

Piibel on traditsioonide raamat. Eesti-keelse piibli 200 a. juubeliväljaandena ilmuv luksuslik Suur Piibel tahab olla seoses ka oma kõige varasema eelkäijaga. Suure Piibli etteotsa on paigutatud esimese eestikeelse piibli tiitelleht ja frontispiiss originaalvärvides. Ka muidu leiab Suure Piibli välimuses rõhutamist pärimustest pühitsetud arhailine kuju.

SUURE PIIBLI hind on
ettetellimisel kuni **25.** jaan. 1938.

Kr. **17.** — kohemakstavas rahas
või Kr. **1.50** iga vihu eest, tasudes vihu ilmumisel.
Tellimise andmisel tuleb ostuhinnast tasuda kr. 3.—, mis arvestatakse esimese ja viimase vihu hinnaks.

K.-Ü. „LOODUS“

Tartu, Ülikooli 18. ♦ Tel. 4-35. ♦ Postkast 66.

Tallinn, Kinga 6. ♦ Tel. 411-91.

Posti jooksev arve nr. 2055.

Ei ole väarikamat ja jäädavama väärtusega kinki kui on Suur Piibel. Sündsamaks jõuluingiks omastele ja sõpradele on Suure Piibli tellimisorder.